

B en w – advies

ingekomen van: Civiel	agendanummer:
behandeld door: [REDACTED]	datum besluit:
portefeuille: [REDACTED]	registratienr.: Z64102/BenW-01933

geplande behandeldingsdatum b en w: 8-6-2015	
openbaar	Ja
ondernemingsraad	Nee

paraaf medewerker:		paraaf afdelingshoofd:	
--------------------	--	------------------------	--

paraaf	B	W	W	W	W	S	
akkoord							
bespreken							

onderwerp	Beleidsplan openbare verlichting 2015 - 2020
advies:	<ol style="list-style-type: none"> Het beleidsplan openbare verlichting 2015-2020 met de daarin opgenomen beleidskaders en de aangegeven richtlijnen vast te stellen. Het beleidsplan ter info aan de raad voor te leggen.
beslissing:	

Voorstel

1. Het beleidsplan openbare verlichting 2015-2020 met de daarin opgenomen beleidskaders en de aangegeven richtlijnen vast te stellen.
2. Het beleidsplan ter info aan de raad voor te leggen.

Inleiding

Het beheren, moderniseren en in een goede werkende staat houden van de straatverlichting vergt een gestructureerde aanpak. Het hiertoe geschreven beleidsplan is kaderstellend. In het beleidsplan 2015 – 2020 ligt, net als voorgaande jaren, de nadruk op het onderdeel energiebesparing. Daarnaast worden in dit nieuwe beleidsplan vanzelfsprekend de kwaliteitsaspecten van de openbare verlichting nader uitgediept.

Naast de voordelen van openbare verlichting kleven aan het toepassen van openbare verlichting ook nadelen. Zo ondervinden flora en fauna hinder van het licht, zijn er steeds minder donkere gebieden in Nederland en kost het laten branden van de lampen energie.

Het openbare verlichtingsareaal in de gemeente bestaat uit: 6.500 lichtmasten, waarvan 5.700 lichtmasten beheerd worden door de gemeente en de overige 800 lichtmasten eigendom zijn en beheerd worden door Provincie Gelderland. Jaarlijks verbruikt de openbare verlichtingsinstallatie in beheer van de gemeente circa 1 miljoen kWh.

Het beleidsplan Openbare verlichting Gemeente Bronckhorst 2015 – 2020 geeft helderheid en duidelijkheid over de wijze waarop de openbare ruimte wel of juist niet door de gemeente wordt verlicht. Het uitgangspunt hierbij is het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid, sociale- en verkeersveiligheid binnen de gemeente. Eveneens wordt aangegeven hoe rekening wordt gehouden met duurzaamheid. In grote lijnen is dit beleid een voortzetting van het vorige beleid met enkele kleine aanpassingen.

Uitgangspunt is: er wordt niet verlicht, tenzij.

Uit het onafhankelijke onderzoek onder de inwoners van de gemeente Bronckhorst in augustus 2014 blijkt dat de inwoners tevreden zijn.

Het burgerpanel heeft voor de openbare verlichting de volgende gemiddelde cijfers gegeven:

- Dorpscentra scoren een 7,49
- Woonwijken scoren een 7,38
- Het buitengebied scoort een 6,46

Duurzaamheid Pilots

In het beleidsplan zoeken we vooral naar manieren om te verduurzamen. Dit blijkt uit de onlangs gerealiseerde led begeleidingsverlichting op het fietspad nabij de Blekweg in Zelhem. Zo staat er een pilot gepland met 1 op 1 vervanging van PLL lampen door led lampen. Daarnaast wordt vooral gekeken naar opties om de “traditionele” verlichting te niet

toe te passen maar alternatieven te gebruiken (denk hierbij aan glow in de dark wegdekbelijning, maar ook twee lichtmasten in buitengebied vervangen door een lichtmast met led armatuur, dat breed straalt)

Interne/externe communicatie

De voorgestelde werkwijze is besproken met collega's buitenruimte (groen, verkeer en vervoer) en verantwoordelijke OT lid en portefeuillehouder.

Na vaststelling worden de inwoners op de hoogte gebracht, ook zal de pilot in Zelhem van led lampen die 1 op 1 worden vervangen (kon tot voorkort nog niet, dan moest het gehele armatuur worden vervangen) binnekort worden uitgevoerd. Hierover wordt via contact en social media over gecommuniceerd.

Beoogd effect

Met het vaststellen van het beleidsplan wordt het gemeentelijk beleid bepaald met betrekking tot de openbare verlichting. Implementatie van dit beleid leidt tot meer duidelijkheid waar wel en niet wordt verlicht door de Gemeente Bronckhorst. Verder leidt de implementatie, binnen het reguliere vervangingsproces, tot een energiebesparing van minimaal 10% in 5 jaar. Verdere besparing is moeilijk aangezien het huidige areaal een hoge kwaliteit heeft met betrekking tot energieverbruik.

Het vervangen van lampen (armaturen) door ledarmaturen ten opzichte van de huidige lampen (energiezuinige PLL) geeft maar een geringe besparing. De investering is hoog ten opzichte van de besparing (besparing ten opzichte van ons huidige areaal). Vervanging door led gebeurt bij ouderdoms vervanging. De laatste 5 jaar zijn de milieuvriendelijkste armaturen (energie slurpers, kwiklampen ed) vervangen. Deze zijn deels al vervangen door led. Uitgangspunt bij vervanging is dat led wordt toegepast.

Argumenten

In de praktijk betekent dit dat er gekozen wordt voor verlichting die past bij de omgeving.

De komende jaren besteedt de gemeente extra aandacht aan het beperken van overbodige verlichting en het verduurzamen van de openbare verlichting. In het buitengebied kan op diverse locaties verlichting worden weggehaald. Hiervoor wordt met behulp van een meldpunt voor bewoners een plan opgesteld om per jaar overbodige masten weg te halen. Dit gebeurt gefaseerd en in nauwe overleg met (buurt)bewoners. De besparing die het terugdringen van het energieverbruik oplevert, wordt ingezet voor duurzame oplossingen om nog meer energie te besparen.

De hedendaagse technologische ontwikkelingen bieden ons als gemeente mogelijkheden tot verantwoorde energiebesparing. Verder bieden de mogelijkheden tot dimmen en lichtregeling ons de mogelijkheid om de lichtintensiteit (centrum Vorden en Horsterkamp) zo goed mogelijk af te stemmen op de behoeften van de deelnemers aan het verkeer.

Kanttelingen

Energiebesparing binnen de openbare verlichting moet op een verantwoorde manier gebeuren. De openbare ruimte wordt verlicht om de diverse verkeersdeelnemers in staat te stellen zich 's nachts op een veilige wijze te kunnen verplaatsen. Afhankelijk van het soort verkeersdeelnemer (voetgangers, fietsers en automobilisten) en hun snelheid is hiervoor minimaal een bepaalde hoeveelheid licht noodzakelijk. Het, ten behoeve van de energiebesparing, teveel verminderen van het verlichtingsniveau zou dus kunnen leiden tot een minder verlichte situatie. Dit kan beleefd worden als “te donker”.

Kosten, baten en dekking

Straatlantaarns en lantaarnpalen moeten, hoe dan ook, in ieder geval na verloop van tijd vervangen worden. Het waar nodig vervangen van onderdelen van de huidige verlichtingsinstallatie vergt, inclusief duurzame maatregelen, berekend over de periode 2015 - 2020 een geraamde investering van gemiddeld € 150.000 per jaar.

Kosten worden gedekt vanuit het huidige budget van € 141.755,-. Het fysiek weghalen van lichtmasten wordt gedekt uit het huidige budget. Besparingen op energiekosten worden geïnvesteerd om meer energie te besparen

Uitvoering

Modernisering van de straatlantaarns vindt op twee manieren plaats. Nieuwe lantaarns met lage wattage lampen worden voorzien van ledlampen. Verder worden nieuwe lantaarns met hoge wattage lampen ook voorzien van een dimmer.

Het moderniseren van de huidige verlichtingsinstallatie vergt naast reguliere maatregelen ook maatregelen die verder gaan. Hierbij moet u denken aan actieve belijning, led begeleidingsverlichting (led op zonnecellen Hengeloseweg - Schooltinkweg) of maatregelen om juist geen verlichting te plaatsen (led op zonnecellen in fietspad Blekweg Zelhem).

De uitvoering rond de aanvullende maatregelen voor energiebesparing concentreren zich in eerste instantie op het uitvoeren van onderzoek en het organiseren van proefprojecten. Bij gebleken geschiktheid worden de bedoelde maatregelen zoveel mogelijk in het gangbare vervangingsproces meegenomen.

Evaluatie

Eenmaal per jaar worden de genomen maatregelen geëvalueerd. Deze evaluatie wordt uitgevoerd in de vorm van een inventarisatie van de op dat moment actuele samenstelling van de verlichtingsinstallatie en van de hoeveelheid elektrische energie die in het betreffende jaar ten behoeve van de openbare verlichting is afgenomen.

Pilot projecten worden afzonderlijk, direct na uitvoering, geëvalueerd.

gemeente Bronckhorst

Bijlagen

Beleidsplan openbare verlichting 2015 - 2020